U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudkyně Michaely Bejčkové a soudců Radana Malíka (soudce zpravodaj), Petra Mikeše, Pavla Molka, Milana Podhrázkého a Ivo Pospíšila v právní věci navrhovatele: **Ing. J. D.**, a účastníků řízení: **1) Ing. Petr Pavel, M.A.** a **2) Ing. Tomáš Kulhánek, MBA**, oba zastoupeni JUDr. Františkem Vyskočilem, Ph.D., advokátem, sídlem Voršilská 130/10, Praha 1, a **3) Státní volební komise**, sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, týkající se návrhu na vyslovení neplatnosti volby prezidenta republiky,

takto:

I. Návrh **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Volební stížnost a vyjádření účastníků

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 7. 2. 2023 návrh, kterým se navrhovatel domáhá prohlášení neplatnosti volby prezidenta republiky konané v roce 2023, jejího opakování a zaregistrování všech kandidátů, kteří podali kandidátní listinu. Svůj návrh odůvodňuje tím, že volebním komisím zákon neumožňuje vzdálit se od volební urny. Přitom ale některé komise, které mají být „*strážními jednotkami*“, se od volebních uren vzdálily. Navrhovatel poukazuje i na konání volby ve dvou dnech, což dle jeho názoru umožňuje ovlivnění výsledků voleb a je nehospodárné. Dále uvádí, že zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), byl přijat v rozporu s ústavním pořádkem, neboť Poslanecká sněmovna byla nesprávně obsazena a někteří poslanci porušili při schvalování další zákony. Nejvyšší správní soud by proto měl věc předložit Ústavnímu soudu.

[2] Nyní posuzovaný návrh soud nezasílal účastníkům řízení k vyjádření, a to s ohledem na skutečnost, že vyjádření k obsahově totožnému návrhu si již vyžádal v řízení sp. zn. Vol 63/2023. V něm účastníci 1) a 2) uvedli, že konání volby ve dvou dnech nemá vliv na platnost výsledku. Neexistuje ani žádný důkaz, že by mezi těmito dvěma dny bylo s urnami jakkoliv manipulováno. Zákon o volbě prezidenta pak považují za řádně přijatý a platný. Navrhli proto zamítnutí volební stížnosti.

II. Právní posouzení Nejvyššího správního soudu

[3] Zákon o volbě prezidenta republiky nestanovuje okrskovým volebním komisím povinnost zůstat od ukončení hlasování v první den volby do jeho zahájení ve druhý den volby u volební urny. Jediným ustanovením, na které navrhovatel poukazuje a které se vztahuje k zabezpečení volební urny, je § 44 odst. 1 zákona o volbě prezidenta. Dle něj *„po ukončení hlasování prvního dne volby prezidenta zabezpečí okrsková volební komise a zvláštní okrsková volební komise volební schránky, popřípadě přenosné volební schránky tak, aby do nich nebylo možné vkládat hlasovací lístky, ani je vybírat, a zabezpečí i ostatní volební dokumentaci. Před zahájením hlasování druhého dne volby prezidenta ověří zabezpečení předseda okrskové volební komise a předseda zvláštní okrskové volební komise za přítomnosti členů okrskové volební komise a členů zvláštní okrskové volební komise“*. Z tohoto ustanovení vyplývá pouze způsob zabezpečení volební urny, nikoliv navrhovatelem uváděná povinnost volební komise ji mezi volebními dny hlídat. Ostatní odkazovaná ustanovení (§ 43 a § 44 odst. 1 citovaného zákona) se věnují zachování pořádku ve volební místnosti a jejím bezprostředním okolí a řešení situace znemožnění hlasování. Z nich, a ani z dalších ustanovení, uvedená povinnost také nevyplývá. Nemohla tak být porušena povinnost, která neexistuje.

[4] Navrhovatel dále tvrdí neústavnost přijetí zákona o volbě prezidenta republiky, a to předně z důvodu zvolení osob bez politické příslušnosti či členů politické strany či hnutí na kandidátní listině jiných politických stran či hnutí do Poslanecké sněmovny. Nijak však nespecifikuje dopady údajného neústavního postupu. V návrhu pouze obecně namítá neústavnost zákonodárného procesu, obsáhle cituje různá ustanovení právního řádu a uvádí, že některé mandáty získaly osoby bez politické příslušnosti. Lze tak pouze obecně uvést, že namítaný rozpor s čl. 5 Ústavy neexistuje, neboť toto ustanovení upravuje základní zásady politického systému České republiky, který spočívá na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy, a nevyplývá z něj ústavní povinnost jednotlivých kandidátů být členem politické strany nebo hnutí, na jehož kandidátní listině jsou uvedeni. Není ani úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti volby prezidenta republiky posuzovat, zda poslancům hlasujícím pro zákon z roku 2012 vznikly platné mandáty. K tomu ostatně není příslušný se vyjadřovat ani v rámci posouzení pochybností o ústavnosti legislativní procedury při přijímání tohoto zákona.

[5] Neústavnost zákonodárného procesu pak Nejvyšší správní soud neshledal ani v případě namítaného sdružování některých poslanců v poslaneckých klubech, jelikož to nemá na zákonodárný proces vliv. Soudu pak není konečně zřejmé ani to, jak namítané porušení práva na samosprávu a členění České republiky na územní samosprávné celky (čl. 8 a čl. 99 Ústavy) zasáhlo ústavnost zákonodárného procesu, ostatně to navrhovatel nikterak neodůvodňuje. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že z navrhovatelem namítaných hledisek neshledal proces přijímání zákona o volbě prezidenta neústavním, a proto věc nepředložil Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy.

III. Závěr a náklady řízení

[6] Nejvyšší správní soud shledal, že navrhovatelovy výtky k organizaci prezidentských voleb jsou nedůvodné, stejně jako výtky k neústavnosti přijetí zákona o volbě prezidenta, proto jeho návrh zamítl.

pokračování

[7] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 93 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. února 2023

JUDr. Tomáš Langášek, LL.M.
předseda senátu